Cynnydd y Cynllun Rheoli Carbon

Mae ymrwymiad Prifysgol Metropolitan Caerdydd i leihau ein hallyriadau carbon cymaint â phosibl yn cael ei gefnogi gan dryloywder ynghylch ein hallyriadau, yn gyfredol ac yn hanesyddol. Mae'r tabl canlynol yn rhoi dadansoddiad o allyriadau carbon y Brifysgol ar draws Cwmpas 1 a Chwmpas 2 o'r ystâd weithredol, a chategorïau allyriadau cwmpas 3 dethol.

CWMPASAU 1, 2 A 3

Ardal	Sylfaen 2021/22	2022/23	2023/24	Targed 2030
Cwmpas 1	1.700	1.841	1.541	Sero net erbyn 2030
Cwmpas 2	1.005	1.248	1.244	Sero net erbyn 2030
Cwmpas 3	7.039	10.266	16.112	Gostyngiad o 30% mewn allyriadau carbon erbyn 2030

Yn 2023/2024, llwyddodd y brifysgol i leihau ei hallyriadau o nwy yn sylweddol. Mae hyn yn bennaf oherwydd yr adolygiad o Bolisi Cysur Thermol y Brifysgol a'n menter *Haneru'r Hanner* sydd wedi mynd i'r afael â defnydd ynni y tu allan i oriau gweithredu craidd. Drwy ddadansoddi data mesurydd bob hanner awr ac addasu gweithrediadau'r adeilad, mae'r prosiect wedi cyflawni arbedion amgylcheddol ac ariannol mawr, gan weithio o fewn cyllidebau cynnal a chadw presennol a chyda buddsoddiad cyfalaf lleiaf posibl. Mae hyn yn dangos gwelliant sylweddol yn y carbon a allyrrir y pen a gyflawnir drwy'r rhaglenni gwella effeithlonrwydd ynni, y gostyngiad yn nwyster carbon y grid a gwell ymwybyddiaeth ymhlith ein staff a'n myfyrwyr ynghylch pa mor effeithlon rydym yn defnyddio ein gofod a'n hadeiladau.

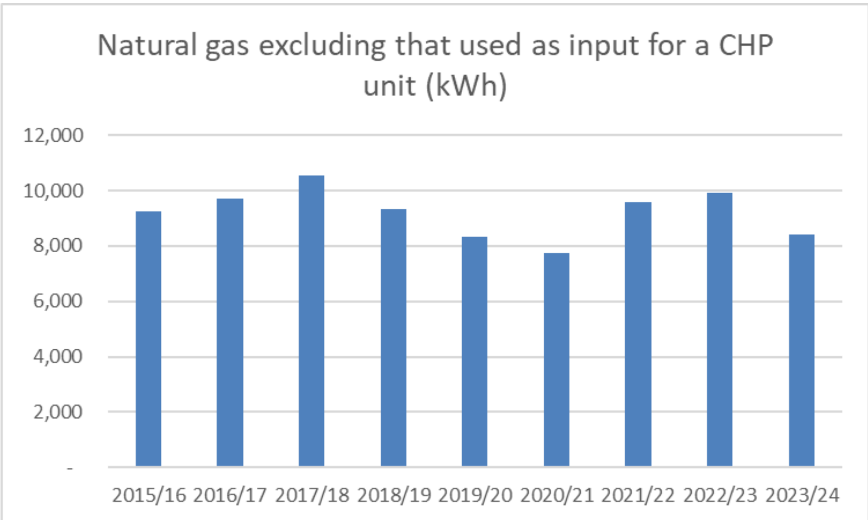

Ar ben hynny, mae dadansoddiad cynnar o'r flwyddyn academaidd ddiwethaf (2024/2025) yn dangos, o'i gymharu â'r flwyddyn academaidd flaenorol (2023/2024), ein bod wedi cyflawni:

- Gostyngiad o 14.59% mewn allyriadau ynni
- Arbedion cost ynni o £702,000 o'i gymharu â'r rhagolwg
- £1.07 miliwn mewn arbedion cost ynni a dŵr o'i gymharu â'r flwyddyn academaidd flaenorol
- 20.7% yn llai o nwy, 6.9% yn llai o drydan, ac 11.3% yn llai o ddŵr yn cael ei ddefnyddio
- 2.19 gigawat (GWh) awr o ynni wedi'i arbed
- 9,776 metr ciwbig o ddŵr wedi'u harbed

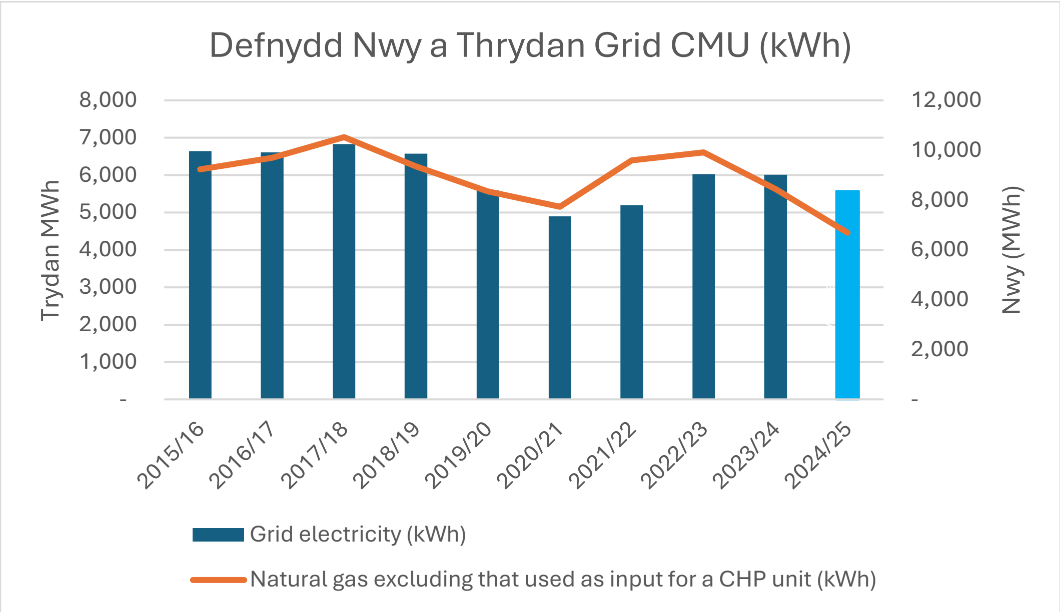

Cyfrifir ein hallyriadau cwmpas 3 gan ddefnyddio ffactorau allyriadau carbon a gyhoeddwyd gan Lywodraeth y DU a'n data Asiantaeth Ystadegau Addysg Uwch (HESA). Mae'r allyriadau cwmpas 3 a ddewiswyd o gyflenwad dŵr, gwastraff, caffael, allyriadau cymudo staff a myfyrwyr a theithio busnes y Brifysgol (yn bennaf o deithio awyr). Dyma'r categorïau mwyaf arwyddocaol ar gyfer allyriadau cwmpas 3 y Brifysgol, fel y'u pennir yn ein Cynllun Rheoli Carbon 2024-2030, a nhw hefyd yw'r categorïau lle mae gennym ddigon o ddata ar gyfer cyfrifiadau allyriadau ystyrlon. Y categorïau nad ydynt wedi'u cynnwys yn y tabl hwn yw allyriadau o neuaddau preswyl mewnol ac allanol ac allyriadau o fyfyrwyr sy'n teithio o gartref. Yn y dyfodol, rydym yn gobeithio cyfrifo a chynnwys y ffynonellau allyriadau hyn yn ein hadroddiadau cynnydd blynyddol.

DADANSODDIAD CWMPAS 3

Ardal	Sylfaen	Blwyddyn Sylfaenol	Targed	Cynnydd 22/23	Cynnydd 23/24
Trin Dŵr Gwastraff E3CEWWTT	19.040	2021/22	Gostyngiad o 10% yn tCO2e	15.641	15.386
Cyflenwad Dŵr (gan gynnwys Preswyl) E3CEWST	10.979	2021/22	Gostyngiad o 10% yn tCO2e	14.379	13.257
Gwastraff (gan gynnwys adeiladu a phreswyl) E3CEWT	13.150	2021/22	Dim gwastraff i safleoedd tirlenwi ac ailgylchu 70% o wastraff. Gostyngiad o 5% mewn tCO2e	15.317	15.195
Teithio Busnes – staff a myfyrwyr	66.13	2021/22	Gostyngiad o 5% mewn allyriadau carbon tC02e	471.110	782.700
Cymudo Staff	362.90	2021/22	Lleihau teithiau car staff ar eu pen ei hunain i Gaerdydd a'r ddibyniaeth ar gerbydau i gefnogi ei weithgarwch 5%	2783.73	709.18

Cymudo Myfyrwyr	1532.40	2021/22	Gostyngiad o 5% mewn allyriadau carbon tC02e	37556.99	2745.24
Caffael (cadwyn gyflenwi)	17196.70	2021/22	Gostyngiad o 5% mewn allyriadau carbon tCO2e sy'n gysylltiedig â nwyddau a gwasanaethau a brynwyd	13348.620	14,526.635

Bydd Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn parhau i nodi a blaenoriaethu prosiectau sy'n cyflawni arbedion carbon. Ar gyfer cwmpas 1 a 2, byddwn yn parhau i leihau'r defnydd ynni cyffredinol o'n hystâd drwy flaenoriaethu a buddsoddi mewn adnewyddu adeiladau wedi'i gynllunio a phrosiectau cynnal a chadw hirdymor sy'n cyflawni arbedion ynni a charbon. Ar gyfer cwmpas 3, byddwn yn parhau â'n gwaith ar gaffael cynaliadwy; yn hyrwyddo ac yn rhoi cymhellion i deithio cynaliadwy i staff a myfyrwyr ac yn meithrin ymddygiadau cynaliadwy cadarnhaol trwy weithgareddau ymgysylltu creadigol.